

PROTOCOL D'ACTUACIÓ PER A LA DIABETIS A L'ESCOLA

Acordat entre l'Associació de Diabètics de Catalunya (ADC) i els Departaments d'Educació i de Salut de la Generalitat de Catalunya. Text literal publicat al lloc web del Departament d'Educació (www.xtec.es/eap/depart/protocol%20diabetis.pdf).

La diabetis tipus 1 (DM1) és, en el nostre àmbit, una de les malalties cròniques més freqüents en la infància i l'adolescència. El Registre de diabetis de Catalunya en funcionament des de l'any 1987 ens indica que, cada any, 120-140 persones menors de 14 anys presenten aquesta malaltia, de les quals 15-20 tenen menys de 5 anys en el moment del diagnòstic.

El diagnòstic d'una malaltia crònica en un infant sempre representarà un fort impacte psicològic per la persona, i l'entorn familiar, i té a més conseqüències socials gens menyspreables. És a dir, aquest fet implica canvis en la vida de les persones afectades i, mentre són infants, també en les seves famílies. S'ha de seguir una certa disciplina en els horaris d'alimentació, cal tenir cura en el tipus d'aliments o a l'hora de fer exercici, posar-se insulina, són activitats certament compatibles amb una vida normal, però no sempre fàcils de dur a terme pels canvis que comporten, en qualsevol cas cal temps per adaptar-s'hi.

L'escola és un dels àmbits més importants per als infants i adolescents, i és on passen la major part del dia. Per tant és convenient que el professorat estigui informat sobre la malaltia. Això permetrà ajudar als nens i nenes a superar les possibles barreres i a evitar les discriminacions que puguin donar-se. Els mestres han de saber què és la diabetis, quins són els símptomes d'una hipoglucèmia i la manera de resoldre-la. També, han de saber que, en ocasions, el nen o jove pot necessitar menjar o beure a deshora, durant la classe. És important que ho pugui fer sense impediments ni protagonismes, al mateix temps cal que els altres companys en sàpiguen els motius des del començament. Tampoc, pel fet de tenir diabetis, ha de ser mai exclòs de les activitats que organitzi el centre, a no ser que el metge responsable ho indiqui. És important que el nen s'integri bé a l'escola des del principi.

Com a antecedents, i per tal de facilitar aquesta integració es disposa de material informatiu que en el seu dia, d'acord amb el Departament d'Educació, va elaborar l'Associació de Diabètics de Catalunya (ADC) i que es va distribuir als centres escolars: *La diabetis a l'escola*.(1) Igualment, a la publicació *Com conviure amb la diabetis tipus 1*, (2) del Departament de Salut es posa èmfasi en que s'ha de procurar que el nen/nena tingui una escolarització completament normal. A més dels materials educatius l'ADC ofereix sessions informatives o xerrades a la mateixa escola, adreçades als mestres, professors, monitors de menjadors, que conviuen amb els nens amb diabetis per tal que sàpiguen actuar de forma correcta, o també a les associacions de pares i mares, el contingut de les sessions es dissenya a mida de les necessitats dels destinataris.

Tot i que les actuacions realitzades fins ara han estat molt positives, resulten insuficients, i en alguns casos es presenten conflictes que interfereixen la bona integració dels nens/nenes. Aquestes situacions conflictives es donen amb més freqüència en els més petits, entre 3 i 6 anys.

Per aquest motiu s'ha elaborat aquest **protocol** d'actuació que vol facilitar una dinàmica fluida per a les famílies i les escoles. Es distribuirà a les escoles, a les delegacions de l'ADC i als centres sanitaris.

Informar l'escola al més aviat possible

En el moment en el què es detecta la diabetis, les famílies han d'informar, quan abans l'escola. La direcció es posarà en contacte amb l'ADC per tal de realitzar sessions informatives amb el professorat, monitors i altre personal del centre que es consideri oportú. Aquesta coordinació és especialment important en els cas dels més petits. Des del Departament de Salut, se sol·licitarà la col·laboració dels equips d'endocrinologia pediàtrica, per tal que insisteixin als pares en la importància d'informar a l'escola i es puguin dur a terme, precoçment, les sessions informatives esmentades. L'ADC disposarà d'un llistat de persones formades que puguin desenvolupar les sessions informatives en diferents punts de Catalunya, segons la ubicació de les escoles.

Les famílies donaran informació i autorització a l'escola

Les famílies hauran de facilitar a l'escola informació sobre la pauta de tractament, així com aquelles recomanacions que es considerin convenientes, d'acord amb el metge/metgessa responsable. En el cas que un nen/nena necessiti fer l'autoanàlisi de glucèmia i/o administrar-se insulina durant l'horari escolar, un mestre o una altra persona de l'escola pot ser ensinistrat/da en el procediment. L'administració d'un medicament com la insulina no requereix cap titulació, per això ho fan els pares o altres familiars. La família donarà l'autorització per escrit a l'escola. En qualsevol cas, es pot demanar el suport dels pares, de la corresponent delegació de l'Associació de Diabètics o del centre d'atenció primària més proper.

L'ADC facilitarà contacte amb monitors acompanyants a excursions

L'ADC pot facilitar contactes amb monitors o persones capacitades que puguin acompanyar els nens que no siguin autònoms en la gestió de la seva diabetis.

Barcelona, desembre 2005

NOTES

(1) *La diabetis a l'escola* Text del tríptic consultable [aquí](#). [PDF adjunt].

(2) *Com conviure amb la diabetis tipus 1*. Text complet consultable a:

www.gencat.net/salut/depsan/units/sanitat/html/ca/salutimalaltia/doc7840.html